

Motion till riksdagen 2022/23:348

av **Rickard Nordin (C)**

Ökad jämställdhet inom akademien

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över SGI-systemet i förhållande till stipendier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra jämställdheten inom den högre forskningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rapporterna som visar på ojämställdhet inom forskningen är många. Vetenskapsrådet, Albright och SULF är bara några som kommit de senaste åren. Det finns en svag trend mot ökad jämställdhet, men med den nuvarande takten skulle det ta minst 25 år innan jämställdhet uppnås. Det går helt enkelt för långsamt.

Det finns en mängd olika områden där problemen syns. SULF sammanfattar det hela som följer:

Kvinnor har generellt sett sämre förutsättningar som i praktiken innebär sämre anställningsvillkor, sämre arbetsmiljö och svårare att få finansiering jämte befordringar. Kvinnor behandlas annorlunda än män på ett sätt som missgynnar dem. Samtidigt består fortfarande toppen, de som har beslutandemakten, av en stor andel män.

Vetenskapsrådets studie visar bland annat att män har mer tid för sin forskning än vad kvinnor har, då till exempel 67 procent av männen vars forskning finansieras av externa medel anger att de forskar på mer än 60 procent av arbetstiden. För kvinnor är motsvarande andel 58 procent.

När det gäller dem som får sin forskning finansierad av en kombination av källor svarar 33 procent av kvinnorna att de forskar på mer än 60 procent av sin arbetstid. Motsvarande andel för män är 53 procent.

Dessa strukturer är helt oacceptabla i en verksamhet som till mycket stor del finansieras med offentliga medel. Här bör regeringen genomlysas hur nuvarande finansierings- och regelstruktur kan justeras för att öka jämställdheten.

Många uppger också att det är svårt att kombinera forskning och familj och bland de som lämnat akademien är det nästan fullständig enighet om att det är lättare i deras nuvarande jobb. En av de saker som politiken har makt att besluta om när det kommer till just familj och forskning är hur SGI-systemet är utformat. Ett vanligt sätt att finansiera vidare forskning är via stipendier. Dessa är dock inte alla SGI-grundande. Det skapar stora problem då det ofta är i samma ålderskategorier vi finner stipendiater och de som skaffar barn. Många kvinnor tvingas helt enkelt att lämna akademien eftersom deras SGI skulle bli så lidande och det därför skulle vara svårt att få en vettig inkomst från föräldraförsäkringen om de fortsatte att forska samtidigt som de skaffade barn. Detsamma gäller självklart män. Problemet är bara att med dagens ojämna uttag av föräldraförsäkringen skapar ett stelbent SGI-system en dubbel börda för kvinnor inom akademien. Det är därför rimligt att regeringen ser över SGI-systemet för att öka jämställdheten inom akademien.

Att öka jämställdheten är också att förbättra forskningen. Fler perspektiv och fler olika typer av människor inom de olika forskningsområdena ger högre diversifiering och bättre resultat. Att möta olika hinder i sin arbetsmiljö på grund av kön är inte bara en energitjuv, det försämrar också slutresultaten. Här finns alltså allt att vinna för Sverige som kunskapsnation om vi ökar jämställdheten inom akademien!

Rickard Nordin (C)